

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Ondřej VÉVODA
Téma práce:	Určitost FRAND podmínek při uzavírání licenčních smluv k SEP v systému evropského soutěžního práva
Rozsah práce:	119 639 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	17. 4. 2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma diplomové práce je rozhodně aktuální, a to z toho důvodu, že na otázku dostatečné určitosti konceptu FRAND pro praktické uzavírání licenčních dohod k SEP patentům, dosud neexistuje v právní vědě ani praxi zcela uspokojivá odpověď, což současně vystavuje hrozbě nákladných sporů s nejistým koncem mnoho firem využívajících moderní technologie. Nelze tak pochybovat o tom, že si diplomant zvolil téma, které v oboru současného soutěžního práva „rezonuje“ a je tedy zcela jistě teoreticky i prakticky významné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma diplomové práce je náročné tím, že vedle znalostí práva ochrany průmyslového vlastnictví a práva soutěžního vyžaduje i určitou orientaci v ekonomických, technických a institucionálních souvislostech standardizace technologických řešení, registrace a oceňování patentů, praktických dopadů patentování, licencování a patentových sporů. Navíc jde o téma neuzavřené, vyvíjející se a nenacházející zatím uspokojivá řešení. Proto jde o téma náročné i metodologicky, neboť volba ohledně způsobu jeho zpracování není jednoznačná a jednoduše stanovitelná. Celkově se tedy jedná o téma, které klade značné nároky na diplomanta, jeho schopnost pohybovat se mezi teorií a praxí, analýzou a syntézou, a v případě srovnávacího přístupu (což je případ i této práce) i mezi různými právními řádami a soudními jurisdikcemi.

3. Formální a systematické členění práce

Jak již bylo uvedené výše, systematizace dostupných informací do jasné a odůvodnitelné je sama o sobě náročným úkolem. Autor se rozhodl pro komparaci unijních a mimo-unijních přístupů k určení podmínek FRAND, tedy k otázce, jak licencovat SEP patent způsobem, který

nepovede k porušení závazku FRAND vůči standardizační organizaci, ani k zákazu zneužití dominantního postavení daného soutěžním právem. Jde o srozumitelné řešení, které slibuje v závěru odpověď na otázku, zda jsou současné přístupy soutěžního práva EU (resp. orgánů, které ho aplikují) srovnatelné s přístupy v jiných částech světa, případně, zda se již někde podařilo otázku určitosti modelu FRAND podmínek (resp. postupu nalezení FRAND podmínek v jednotlivých případech) uspokojivě zodpovědět.

Po formální stránce je práce vybavena standardním aparátem odkazů, seznamem zkratk, pramenů a abstrakty v českém a anglickém jazyce. Práce je sepsána jasným a srozumitelným jazykem. Tu a tam se v ní objevují neobratná vyjádření, typografické chyby a nesoustavnosti v uvádění citovaných pramenů, celkově je však formální zpracování na dobré úrovni.

4. Vyjádření ke kvalitám / nedostatkům práce

Pochvalu zaslouží odvaha autora zpracovat téma, které není přístupné prvoplánovému uchopení, protože vyžaduje předchozí důkladné promyšlení výzkumné otázky, metody a pramenů vhodných k nalezení odpovědi, a následně se neobejde bez systematického, důkladného postupu analýzy a výkladu. Je třeba ocenit, že autor v tomto celkově uspěl. Výsledek jeho snažení je srozumitelně podaný, dobře provádí čtenáře různými přístupy k určení podmínek FRAND jejich shody a rozdíly, jeho závěry nepochybně vycházejí z provedeného průzkum a jsou přiměřeně odůvodněny.

Je dále chvályhodné, že se autor seznámil s poměrně rozsáhlou pramennou základnou, a to jak oficiálních dokumentů a rozhodnutí, tak i prací teoretiků a komentátorů. 119 odkazů pod čarou na 55 stranách textu současně svědčí o jejím využití.

Práce má kvalitně zpracovaný Úvod i Závěr. V Úvodu je jasně vyjádřen záměr i postup analýzy, v Závěru je shrnuto hlavní poznání, byť stále neuzavřené a z hlediska praxe neuspokojivé vinou neurčitosti požadavků na stanovení FRAND podmínek. Čtenáře dobře vedou i dílčí závěry zařazené na konec všech obsahově významných částí práce.

Naopak jisté zmatení a pochyby může čtenář pociťovat z toho, jak autor naplňuje srovnání unijních vs. mimo-unijních pramenů k definování podmínek FRAND. Ke znejasnění tohoto dělení může vést na jedné straně zařazení rozhodování soudů SRN do mimo-unijních pramenů, ačkoli při svém rozhodování aplikovaly i soutěžní právo EU, a na druhé straně zařazení nezávislých badatelů mezi unijní prameny, ačkoli tito nebyli nijak spojeni s institucemi EU (ani jako zaměstnanci ani jako řešitelé výzkumu zadaného těmito institucemi). Buď měla kategorie unijních pramenů a přístupů zůstat zúžena na stanoviska a rozhodnutí institucí EU (což by z hlediska srovnání dávalo více smyslu), anebo do ní mělo být naopak na jakémsi geografickém

principu být (po jeho náležitém odůvodnění) zahrnuto vše, co pochází z území členských států EU. Autorem zvolené dělení je v každém případě nejasné a znejišťující co do výsledků srovnání unijní vs. mimo-unijní.

Ne příliš šťastný je také popis a rozbor jednotlivých pramenů v samostatných sub-kapitolách. Jednak nutí autora do následného shrnutí a zhodnocení jejich obsahu v dílčím závěru, zejména však vedle sebe řadí ne vždy srovnatelné zdroje – od rozhodnutí nejvyšších a nižších soudů, přes sdělení národní patentové organizace, až po stanoviska jednotlivých odborníků. Ačkoli obsahově se jistě všechny takto analyzované zdroje kvalifikují do práce věnované určování FRAND podmínek licenčních smluv k SEP, čtenář nevyhnutelně pochybuje o jejich srovnatelné relevanci a také o jejich reprezentativnosti či úplnosti – zejména pokud velké jurisdikce jako Čína nebo Japonsko reprezentuje velmi omezený vzorek takových zdrojů. Kritičtější přístup k analyzovaným zdrojům a stejně tak větší samostatnost v kritickém posouzení jejich obsahu by zkrátka pomohly dostat práci na vyšší úroveň.

Ačkoli diplomant v úvodu naznačuje, že i samo sjednání dohody o SEP může být v rozporu s čl. 101 SFEU (tj. být kartelovou dohodou), dále v práci se již věnuje pouze otázce určení FRAND podmínek licencování SEP, tj. problematice možného zneužití dominantního postavení ze strany držitele SEP v rozporu s čl. 102 SFEU. Z hlediska toho, o jakých sporech rozhodovaly soudy různých jurisdikcí, je postavení těžiště práce na otázce možného zneužití dominantního postavení zcela jistě vhodné, vynechání paralelní kartelové problematiky však mělo být lépe vysvětleno.

Autor má jistě právo na vlastní interpretaci vyznění rozsudku Německého spolkového soudu z roku 2009, známého jako „Orange book standard“ (např. str. 27), přesto je možné položit otázku, zda příklon k právům držitele patentu na úkor ochrany hospodářské soutěže byl skutečně tak jednoznačný, jak z textu jeho práce vyplývá. Soud rozhodoval o tom, kdy je obrana žalovaného uživatele patentu poukazem na zneužití dominantního postavení jeho držitelem přijatelná a potenciálně úspěšná. Šlo tedy o určení „standard of defense“ a je proto logické, že v takovém případě jsou v rámci kontradiktorního řízení kladeny větší nároky na tu stranu, která tvrdí, že k narušení hospodářské soutěže došlo a nese k tomu příslušné důkazní břemeno.

Přes uvedené nedostatky hodnotím práci jako zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	ANO
--------------------	-----

Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	ANO
Logická stavba práce	Na dobré úrovni s určitými nedostatky
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Na velmi dobré úrovni
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Na dobré úrovni, s jistými nedůslednostmi
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Na velmi dobré úrovni, drobné neobratnosti
Jazyková a stylistická úroveň	Na velmi dobré úrovni

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ.
Navržený klasifikační stupeň	VELMI DOBŘE

Otázky k obhajobě:

1. Je-li výsledkem provedené analýzy konstatování, že obsah podmínek FRAND zůstává dosud obecný či spíše neurčitý, nejde o porušení principu *nulla crimen, nulla poena sine lege*, pokud je při jejich nedodržení či nedosažení konstatováno a sankcionováno zneužití dominantního postavení? Anebo platí, že dodržení určité procedury vyjednávání o licenci (stanovené SDEU v rozsudku Huawei z r. 2015), je dostatečnou pojistkou, že k porušení čl. 102 SFEU nedojde, i když jednání nakonec zkrachují, licence nebude udělena a odmítnutý podnik se nebude moci účastnit soutěže na trhu?
2. Neměla by být nějaká z metod, které se k určení poplatků za licenci k SEP užívají, prostě stanovena zákonem jako standard zajišťujících soulad s pravidly soutěže, samozřejmě s přípuštěním odůvodněných odchylek, které by však byly soudně přezkoumatelné a strana či strany takového odchylného uspořádání by za ně nesly odpovědnost?

V Praze dne 5. 5. 2021

Václav Šmejkal

doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
vedoucí diplomové práce